

GLOBALT MØDE

En række scenekunstnerforbund fra hele verden var i juni samlet i København, hvor der den globale uenighed omkring ophavsret blev tydelig.

TRAFFICKING SOM DANS

Den et år lange research og rejser til verdens brændpunkter for trafficking bød på voldsomme oplevelser forud for danseforestilling.

KURSUSTILBUD I EFTERÅRET

DSF tilbyder masser af efteruddannelse i det kommende halvår, bl.a. kurser, workshops og løbende træning. Som et forsøg øges tilskud til transport fra provinsen.

SEPTEMBER 2010 #07

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

VILJE OG MOD

ENTRÉ SCENEN OG GRUPPE 38 OM INTERNATIONALISERING

SUCCESS PÅ TRODS

OPERASANGER OM SIN SNOEDE KARRIERE

SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 10 gange årligt. Oplag: 3300 eks. Abonnement: 425 kr. p.a.

MAGASINET SCENELIV
Dansk Skuespillerforbund,
Sankt Knuds Vej 26,
1903 Frederiksberg C.
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59, man.-fre. 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk
Artikler, læserbreve o.lign. sendes til:
pmm@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Pia Møller Munksgaard, Katja Holm (ansv.).
Tryk: KLF Grafisk Hus.
Grafisk design: bilgrav-bilgrav.

ANNONCEPRISER & FORMATER (B X H)		
Helside annonce	(170 x 270)	kr. 9.000
2/3 side annonce	(170 x 192)	kr. 6.000
1/2 side annonce	(170 x 133)	kr. 5.000
Top-annonce	(170 x 60)	kr. 2.000
VISITKORT-annonce	(112 x 30)	
max 400 anslag incl. mellemrum		kr. 600
Medlemsannoncer	(112 x 30)	
max 400 anslag incl. mellemrum		kr. 300
Annoncemateriale skal afleveres reproklart, digitalt på CD eller mail i pdf-format. Alle priser tillægges moms og evt. farvetillæg.		
Særlige annonceønsker: Kontakt Tine Fangel - tlf. 33 24 22 00		

DSF'S BESTYRELSE 2009/10
Katja Holm (formand), Laura Bro, Kristine M. Brendstrup, Julie Carlsen, Peder Dahlgaard, Mette Frank, Rasmus Hammerich, Ole Jakobsen, Henrik Jandorf, Laura Kold, Johannes Mannov, Mette Marckmann, Hassan Preisler, Jacob Stage og Pernille Sørensen.
Suppleanter: Flemming Bang og Thomas Magnussen.

DSF'S SEKRETARIAT
Formand: Katja Holm
Direktør: Mikael Waldorff
Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard
Bogholder: Lis Jespersen
Regnskabsfører og Filmex: Heidi Holm Madsen
Chefjurister: Maj Hagstrøm og Nanna Klingsholm.
Juridiske konsulenter: Magnus Homann Poulsen og Berit Lassen.
Socialkonsulent: Nanna Møller
It-manager og Filmex: Sengül Kaya
Kursus- og Legatsekretær: Karin Iwersen
Sekretær for formand og direktør: Tine Fangel
Webmaster og Filmex: Jette Rydder
Håndbog og Filmex: Kristine Staffeldt
Omstilling/Sekretær: Hanne Arlund

MILJØMÆRKER TIL SCENELIV

FRA OKTOBER TRYKKES SCENELIV CO2-NEUTRALT. DET BETYDER AT DER OPKØBES CO2-KVOTER SVARENDE TIL DEN CO2, DER UDLEDES I FORBINDELSE MED TRYKNINGEN.

Allerede nu trykkes Magasinet Sceneliv på papir, som kan mærkes med både det nordiske miljømærke Svanemærket og FSC-mærket – et internationalt mærke, der bl.a. sikrer bæredygtigt skovbrug. Og selve produktionen på trykkeriet KLS Grafisk Hus har været CO2-neutral siden januar 2009.

Men i forbindelse med trykningen af Sceneliv udledes der CO2 under fx transport og arbejdsgange, som foregår inden den egentlige trykning. For at producere et klima-neutralt magasin (i forbindelse med trykningen) kræver det, at denne udledning neutraliseres ved køb af CO2-kvoter. Dette har redaktionen besluttet at gøre fra næste udgivelse i oktober.

Rent praktisk foregår det ved, at DSF betaler et mindre ekstrabeløb, hver gang vi trykker Sceneliv. Beløbet går til de opkøb af CO2-kvoter, som trykkeriet KLS Grafisk Hus foretager på vegne af de kunder, der ønsker at producere CO2-neutrale blade.

Trykkeriet bliver løbende kontrolleret af det norske selskab for CO2-fokus, der sørger for, at opkøb af kvoter og kompensation foregår korrekt. Fra oktober-nummeret vil Sceneliv være mærket med en række godkendte klimamærker.

SEP 10:

4

GLOBAL ARMLÆGNING

4

En international traktat om ophavsret for kunstnere inden for det audiovisuelle område tydeliggjorde forskellene i de enkelte landes traditioner, da en række internationale scenekunstnerforbund mødtes i København.

FRA MINISTERIET TIL DSF

7

DSF's nye sekretariatschef Anders Friis Brorholt kommer fra en stilling som kontorchef i Kulturministeriet. Han tiltræder 1. september. Læs kort interview med ham.

EN STOR PORTION VILJE

8

Det kræver både mod, vilje, nytænkning og efteruddannelse, hvis dansk scenekunst for alvor skal ud over landets grænser, sådan som teaterudvalget foreslår. Læs om internationalisering set fra Århus i interviews med Gruppe 38 og Entré Scenen.

FORLÆNGES SOM ÅBEN SCENE

13

Mens vi venter på en permanent løsning for de frie teaterprojekter, er NY AVENY blevet forlænget som åben scene i denne sæson, og Scenekunststudvalget og Københavns Teater lader som forsøg nu projekterne spille på de større teatre i København.

RØDE FANER OG SKULDRE

14

Omkring 200 medlemmer mødte op til den store LO/FTF-demonstration i juni. De fleste af DSF'erne gik med faner og skilte fra Skt. Knuds Vej til den store demonstration på Christiansborg.

SUCCEP PÅ FORKERT HYLDE

16

På trods af mange succeser undervejs i karrieren, har vejen for Nina Pavlovski altid været lidt besværlig. En del af det er hendes egen skyld, fortælle hun i et åbenhjertigt interview i Scenelivs succes-serie.

DARWIN TOG FEJL

20

En ét år lang research med bl.a. rejser til verdens brændpunkter for trafficking bød på voldsomme oplevelser for instruktørerne bag danseforestillingen "Knock on Unpainted Wood".

DSF-TRÆNING OG KURSER

25

Efteråret byder på masser af kurser og workshops – og selvfølgelig den løbende daglige morgentræning i DSF's lokaler.

FIA EXECUTIVE COMMITTEE MEETING Copenhagen 26-27 June 2010

GLOBAL ARMLÆGNING OM OPHAVSRET

LIGESTILLING OG OPHAVSRET VAR NOGLE AF DE EMNER, DER BLEV DRØFTET, DA DEN INTERNATIONALE SAMMENSLUTNING AF SCENEKUNSTNERFORBUND HOLDT MØDE I KØBENHAVN I JUNI.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Der var gensynsglæde og masser af "hvad er der sket siden sidst", da godt 50 fagpolitisk aktive kolleger fra det meste af verden mødte hinanden i København den 26.-27. juni til møde i Executive Committee i den internationale sammenslutning af scenekunstnerforbund (FIA). Værter for mødet i København var Dansk Skuespillerforbund og Dansk Artist Forbund, og den internationale forsamling blev budt velkommen af de to danske forkvinder Lena Brostrøm og Katja Holm.

De to mødedage i Danmark var tæt pakket med orienteringer og debatter om emner, som interesserer scenekunstnerforbund over hele verden. Det gjaldt lige fra praktiske informationer om flytningen af FIA's kontor fra London til Bruxelles, over de nyeste tiltag på ligestillingsområdet, problemerne med piratkopiering, en resolution om inklusion af handicappede skuespillere i film, tv og scenekunst og et nyt tiltag fra FIA omkring danseres overgang til andre beskæftigelser, når de ikke kan danse mere.

HJÆLP TIL CHILE

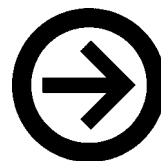
De forskellige sproggrupper afgav rapporter om, hvad der var

sket siden sidst i deres regioner. De nordiske lande fortalte om nedskæringer i både Danmark og Sverige på dagpengeområdet, nye måder at finansiere film og tv på, samt at man har besluttet at gøre det færøske skuespillerforbund til medlem af Nordisk Skuespillerråd.

FIA repræsenterer mere end 100 medlemsorganisationer indenfor scenekunsten fordelt over hele verden, og solidaritetsfølelsen og viljen til at hjælpe de lande, hvor vilkårene for scenekunstnere er lysår fra de europæiske, er stor. Som da Chile i februar blev ramt af et voldsomt jordskælv, og adskillige af landets teatre nærmest styrtede i grus. Både FIA og de norske og danske forbund donerede penge til oprydning og genetablering af basale ting som fx internetforbindelse på teatrene. På mødet i København viste Chiles repræsentant i FIA billeder af jordskælvets ødelæggelser og takkede for hjælpen.

UENIHED OM TRAKTAT

Det er dog ikke altid, at viljen og evnen til at stå sammen rækker så langt som til global enighed. Det blev tydeligt i

“ Vi har ændret vores måde at tale om det på. Vi prøver på at lade være med at kalde det pirateri, men omtaler det konsekvent som tyveri. Pirater er sådan nogle nuttede Johnny Depp-agtige typer, som folk godt kan lide. ”

*Kim Roberts Hedgpeth fra AFTRA, USA,
om den amerikanske indsats mod piratkopiering*

København, da eksekutiv komitéen skulle finde fælles fodslag i forhandlingerne i World Intellectual Property Organisation om en international traktat om omhavsret for udøvende kunstnere inden for det audiovisuelle område.

Traktaten har været forhandlet i to årtier, men er jævnligt stødt på grund, primært på grund af meget forskellig lovgivning om ophavsret i fx USA og Europa. I 2000 blev man i FIA dog enige om at støtte et udkast med 19 artikler. De amerikanske producenter ønsker imidlertid indføjet yderligere en artikel, der slår fast, at det enkelte land har lov til selv at indføre regler, hvor ophavsretten overgår til producenterne. En sådan artikel ændrer som sådan ikke noget, for det er allerede nu et faktum, at landene kan indføre national lovgivning. Alligevel har der i Europa – og særligt i Norden – været stor bekymring for denne artikel.

“Vi kan i Danmark ikke gå til vores regering og vores arbejdsgivere og argumentere imod en model, hvor rettighederne automatisk overføres til arbejdsgiveren, hvis vi samtidig har skrevet under på en traktat, der siger, at man bare kan indføre den slags lovgivning,” sagde DSF’s advokat Bjørn Høberg-Petersen på mødet og tilføjede:

Katja Holm og Lena Broström byder velkommen til international scenekunstnermøde i København.

"Vi har jo allerede den situation, som beskrives i artiklen, og derfor forstår vi ikke, at den skal være nødvendig. Der findes ikke andre ophavsretlige traktater, der indeholder noget lignende, så det er meget usædvanligt. Vi kan til gengæld risikere, at artiklen står og blinker og falder vores modparter i øjnene, hver gang, vi skal forhandle nationalt."

Danmark foreslog, at man i stedet arbejdede videre med andre muligheder for at i mødekomme de amerikanske producenter.

VI VINDER 19 ARTIKLER

På den anden side i den globale armlægning stod amerikanerne og de øvrige engelsktalende lande skarpest. De opfordrede gentagne gange til enighed i denne sag, bl.a. fordi organisationen efter deres mening ellers mister evnen til at tale på vegne af hele verdens scenekunstnere. Andy Prodger fra Equity i England opfordrede alle til at støtte udkastet til traktaten med ordene:

"Den 20. artikel medfører ikke nogen ændring i forhold til i dag. Ændringen er de 19 artikler, som vi ikke har i dag, men som vi – hvis vi accepterer dette – har muligheden for at få. Hvis vi ikke gør noget nu, så sidder vi stadig her om ti år og skal diskutere en traktat for audiovisuelle optrædender.

Franske Catherine Alméras bakkede hans synspunkter op:

"Jeg er enig i, at det ikke er optimalt. Men samtidig tænker jeg på de lande, hvor der i dag slet ikke er nogen lovgivning. Hvis der er en traktat, så har de i det mindste noget."

Enden på debatten blev, at komitéen vedtog en resolution for det videre arbejde med traktaten, der åbner mulighed for indførelsen af den 20. artikel om overførsel af rettigheder. Selv om samtlige nordiske lande som udgangspunkt var imod dette, var det kun de danske repræsentanter, der direkte stemte imod.

Efter afstemningen gjorde DSF's Mikael Waldorff forsamlingen opmærksom på, at når resolutionen er vedtaget af FIA, så vil det danske forbund selvfølgelig arbejde loyalt i forhold til den. En udmelding, der affødte klapsalver fra forsamlingen.

Det var første gang, de danske scenekunstnerforbund afviklede et møde i FIA's Executive Committee, men vi har tidligere været værter for kongressen samt for enkelte møder i underorganisationen EuroFIA.

Næste møde i FIA's Executive Committee holdes i 2011, og der holdes kongres med deltagere fra samtlige medlemslande i 2012. ■

De fleste af deltagerne i mødet i FIA's Executive Committee i København i juni.

FIA-INITIATIVER

HÅNDBOG OM LIGESTILLING

SOM EN DEL AF EUROFIA'S LIGESTILLINGSARBEJDE ER DER UDARBEJDET EN HÅNDBOG FOR GOD PRAKSIS I FORHOLD TIL AT FREMME LIGESTILLING OG LIGE MULIGHEDER FOR MÆND OG KVINDER INDEN FOR FILM, TV OG TEATER I EUROPA. HÅNDBOGEN ER VED AT BLIVE ENDELIG FÆRDIGGJORT OG SKAL SÅ OVERSÆTTES TIL DE RELEVANTE SPROG. HEREFTER VIL DEN BLIVE OFFENTLIGGJORT PÅ BL.A. DSF' S HJEMMESIDE.

HÅNDBOGEN SAMLER NOGLE AF DE MANGE NATIONALE INITIATIVER, DER FINDES RUNDT OMKRING I EU. DSF HAR IGENNEM DE SENERE ÅR ARBEJDET MÅLRETTET MED LIGESTILLING OG HAR UDVIDET ARBEJDET TIL AT HANDLE OM INKLUSION OG MANGFOLDIGHED I BRED FORSTAND.

FIA ER DESUDEN I GANG MED AT FÆRDIGGØRE ET CHARTER OM LIGESTILLING.

KUNSTNERE MED HANDICAP

SCREEN ACTORS GUILD, AMERICAN FEDERATION OF TELEVISION AND RADIO ARTISTS OG EQUITY HAR LANCERET EN KAMPAGNE FOR INKLUSION AF UDØVENDE KUNSTNERE MED HANDICAP I KUNST OG MEDIER. KAMPAGNEN HAR BLA. TIL FORMÅL AT SKABE ET NETVÆRK AF AMBASSADØRER FOR SAGEN, AT FJERNE EKSKLUSION OG DISKRIMINATION AF HANDICAPPEDE OG ØGE MULIGHEDERNE FOR DENNE GRUPPE KUNSTNERE. FIA VEDTOG PÅ MØDET I KØBENHAVN EN RESOLUTION TIL STØTTE FOR INITIATIVET.

DANSE-INITIATIV

FIA HAR TAGET INITIATIV TIL ET EUROPÆISK PROJEKT, DER SKAL KORTLÆGGE MULIGHEDERNE FOR DANSERE, DER MÅ FORLADE DERES DANSEKARRIERE OG SKAL FINDE SIG ET ANDET ERHVERV. FIA HAR SØGT EU-KOMMISSIONEN OM STØTTE TIL DETTE FLERÅRIGE PROJEKT.

I NOGLE FÅ EUROPÆISKE LANDE FINDES DER INITIATIVER, DER SKAL HJÆLPE PENSIONEREDE DANSERE TIL ET KARRIERESKIFT. PROJEKTET GÅR I FØRSTE OMGANG UD PÅ AT KORTLÆGGE BEHOVET OG DE TILBUD, DER ALLEREDE FINDES. DEN VIDEN, DER GENERERES HER, SKAL FORMIDLES UD TIL DE EUROPÆISKE ORGANISATIONER, OG DER VIL FORMENTLIG OGSÅ BLIVE AFHOLDT EN KONFERENCE OM EMNET.

FRA KULTURMINISTERIET TIL DSF

DSF'S NY SEKRETARIATSCHEF ANDERS FRIIS BRORHOLT HAR EN SOLID POLITISK OG LEDELSESMÆSSIG ERFARING FRA FLERE MINISTERIER. NU GLÆDER HAN SIG TIL AT KOMME TÆTTERE PÅ KUNSTNERNES HVERDAG OG TIL DIALOGEN MED DSF'S MEDLEMMER.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

I en årrække har han arbejdet tæt sammen med en række ministre, senest i Kulturministeriet. Opgaverne har spændt vidt og blandt meget andet handlet om politikformulering, organisationsudvikling, ledelse og kommunikation. Fra 1. september bliver 36-årige Anders Friis Brorholt daglige leder af Dansk Skuespillerforbunds sekretariat og afløser dermed Mikael Waldorff, der overgår til en stilling som seniorkonsulent i forbindelse med et planlagt generationsskifte.

Sceneliv har stillet Anders Friis Brorholt nogle spørgsmål på tærsklen til, at han tiltræder som sekretariatschef.

Hvorfor søgte du jobbet?

Jeg må tilstå, at det ikke var et helt velovervejet og planlagt karrieretræk, jeg foretog mig. Jeg havde gennem noget tid tænkt over, hvad min fremtidige jobsituation skulle være og vidste, at jeg gerne ville prøve kræfter med et arbejde, der lå tættere på kunstnerens hverdag. Da jeg – lidt ved et tilfælde – læste DSF's opslag, var jeg ikke i tvivl! Der var tale om et job, hvor jeg på optimal vis kunne kombinere mine hidtidige arbejdsmæssige erfaringer med ønsket om at komme tættere på kunstnerne. Så på den måde er der tale om et drømmejob.

Hvad synes du selv, at du kan bidrage med?

I særlig grad viljen til at finde de optimale løsninger under de givne forudsætninger. Jeg har i mit hidtidige arbejdsliv haft fokus på hele tiden at se på mulighederne for at forbedre og optimere arbejdsgange og processer. Ikke kun for at opnå bedre resultater, men primært for at man kan bruge flere kræfter på de mål, man som medarbejder og organisation arbejder hen imod. I hverdagens rutiner og arbejdspresser er der en tendens til, at de overordnede målsætninger til tider kan blive lidt utydelige og tågede.

Derudover har jeg en række meget relevante erfaringer i forhold til bl.a. politikudvikling og tilhørende kommunikation. Og så har mit hidtidige arbejde givet mig en god relation til en stor del af de politiske beslutningstagere på kulturområdet, hvilket jo heller ikke er en ulempe.

Hvad glæder du dig til?

Allermest glæder jeg mig til at være en positiv drivkraft i forhold til at få DSF's medlemsinteresser til at stå klarere frem i mediebilledet og i den almindelige danskers bevidsthed. Skuespillere, operasangere og dansere har nogle helt særegne arbejdsvilkår, der ikke altid harmonerer med det øvrige arbejdsmarked til tider firkantede regelsæt. Der er behov for at forklare, at det selvsagt er godt med regler og retningslinjer, men at ikke alle arbejdstagere kan ses over samme brede kam, for så går det ud over resultatet - i det her tilfælde kunsten. Og det tror jeg faktisk ikke, at den almindelige dansker er interesseret i.

Jeg glæder mig også meget til at møde medlemmerne og høre deres bud på, hvad DSF kan gøre for dem, og til en god og konstruktiv dialog om, hvor DSF skal bevæge sig hen. Det er for mig vigtigt med en stærk relation til det enkelte medlem, der gør DSF til den naturlige samarbejdspart, både når det gælder de svære og problematiske situationer, men også når det gælder det mere ukomplicerede.

Hvad er dit forhold til de områder, medlemmerne beskæftiger sig med?

Jeg er vist, hvad man kan betegne som en gennemsnitlig kulturforbruger. Jeg forsøger at få bedre tid til at gå i teatret, men jeg når det desværre alt for sjældent, når arbejde, børn og alle mulige andre ting også skal håndteres. Jeg har vel i gennemsnit været i teatret en gang om måneden i de senere år, og håber det bliver mere. Jeg har haft mange rigtig gode stunder. Teaterformår at fortælle meget komplekse historier på en enkel og smuk måde, hvor der ikke bare kommunikeres verbalt, men også med mimik og sanser - med en fysisk fremtoning, som ofte siger meget mere end ord. Og teatret formår at fortælle gammelkendte historier på en ny og overraskende måde, der i bedste fald kan åbne ens øjne for vinkler og aspekter af en "kendt" historie, og det åbner jo op for helt nye horisonter!

Det samme gælder for gode film. Men film kan også bare være god underholdning - alene eller sammen med gode venner og familie. Det er jo noget, man også efterfølgende kan tale om, hvordan var historien og hvorfor udviklede den sig som den gjorde?

Tv ser jeg ikke så meget - primært nyheder - men da også i ny og næ en god film. Og så har jeg set hovedparten af de gode danske tv-serier, som DR og TV2 har sendt de senere år. ■

ANDERS FRIIS BRORHOLT

36 år.

Cand. scient. pol. fra Aarhus Universitet.

Indtil 1. september 2010 kontorchef i Kulturministeriets ledelsessekretariat (departementet). Ansvarsområder: bl.a. politikudvikling- og formulering, organisationsudvikling og kommunikation.

Fra 2004-2006 ministersekretær i Økonomi- og Erhvervsministeriet. Ansvarsområder: bl.a. ministerbetjening, politisk sparring og lovprogram. Inden da fuldmægtig i administrationssekretariatet i samme ministerium.

Har deltaget i en række lederuddannelser i statens regi.

Anders Friis Brorholt bor i Vanløse og har to børn på 7 og 9 år. Ud over at være sammen med børnene, bruges fritiden bl.a. på litteratur, sport, madlavning, korsang og musik.

INTERNATIONALISERING – SET FRA ÅRHUS

Bodil Alling, Claus Mandøe & Søren Sønderberg i "Bukseknappen".

EN STOR PORTION VILJE

AT EKSPORTERE SINE FORESTILLINGER ER IKKE BARE NOGET, MAN GØR. DET ER PISSEHÅRDT OG KRÆVER BÅDE ØKONOMISK SATSNING OG EN STOR PORTION VILJE, LYDER DET FRA BODIL ALLING PÅ BØRNETEATRET GRUPPE 38.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk Foto: Jonna Keldsen/Ida Valsted Prag

I år står der både Norge, Belgien, Australien, Canada og Tyskland på Gruppe 38's turnéplan. Igennem de sidste ti år har teatret rejst til omkring fem lande om året med sine forestillinger for børn. Men sådan har det ikke altid været, fortæller teaterleder Bodil Alling, der netop har lavet en opgørelse over Gruppe 38's internationale arbejde siden 1985.

"I 1985 rejste vi ud første gang, og det var til Bergen. Jeg kan slet ikke huske, hvordan og hvorfor vi kom derop, men der må have været en eller anden fra Bergen på en dansk festival, og så kom vi af sted."

I årene der fulgte var teatret sporadisk i udlandet, men i løbet af nogle år udviklede det sig.

"Da vi begyndte at lugte, at det her måske kunne blive til mere end én invitation om året, kunne vi se, at vi var nødt til at satse og løbe en risiko. Vi reserverede et halvt år af sæsonen til forestillinger i udlandet og lod være med at sælge

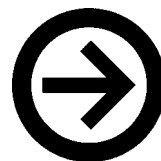
noget i Danmark i den periode. Og vi anede jo ikke, om der kom nogle invitationer. Hvis det ikke var gået, så havde vi fået en økonomisk begmand af rang. Vi kunne jo også risikere at Århus kommune eller vores bestyrelse sagde, at sådan skal I altså ikke lege med vores midler," fortæller Bodil Alling.

Ifølge hende er det et hårdt arbejde og en langsigtet satsning at få gang i international udveksling.

"Det er pissehårdt, bare arbejdet med sproget for at nævne noget. Man skal virkelig ville det. Og det tager mange år at få det etableret. Men når først, man har fået snebolderen i gang, så ruller den meget nemmere, og man skal bruge færre ressourcer, fordi man hen ad vejen også får opbygget nogle systemer."

VI SKAL SKILLE OS UD

54 gange har Gruppe 38 turneret i udlandet i de sidste 10 år, og Bodil Alling er ikke til at stoppe, når hun skal fortælle, om

MERE INTERNATIONALISERING OG UDVEKSLING ER ET AF HOVED-ELEMENTERNE I TEATERUDVALGETS RAPPORT. SCENELIV HAR BESØGT ÅRHUS OG TO SMÅ TEATRE, DER HAR MASSER AF ERFARING MED AT ARBEJDE GLOBALT

alt det, man som teatermenneske får ud af udvekslingen.

"Det er en gensidige inspiration. Det er udvekslingen af teori og erfaringer, og at man pludselig møder nogle teaterskabere, som tænker fuldstændig anderledes, og som får tingene til at rykke sig for en. Og så er der en enorm afsmittning, og vi kaster os ud ting, vi aldrig ville have gjort, hvis vi kun spillede herhjemme. På samme måde kan det være fantastisk at komme ud i verden og se et teater, som hovsa lige har taget noget af det, som vi gjorde i Gruppe 38 for nogle år siden."

Når man taler import og eksport af teater, er det allervigtigste, at forestillingerne er specielle – at de skiller sig ud, siger Bodil Alling.

"Bare fordi man har lavet en god forestilling, kan den ikke eksporteres. Eller omvendt. Det er smadder dyrt at hente gæstespil hertil, så hvorfor skulle vi gøre det, hvis vi kan få det samme i Danmark. Grunden til, at vi kommer så meget ud, er, at vi laver noget, som ikke findes magen til derude."

"Det er ikke altid de bedste forestillinger, der kommer ud. Det er forestillinger, hvor der er en form, et billedsprog, en måde at gøre tingene på, som er anderledes. Når vi selv køber hjem, så kan vi også godt acceptere lidt skævt fodslag, hvis det ellers er interessant, nyt og inspirerende," fortæller hun.

ET BJERG AT BESTIGE

Mens dansk børneteater er en eksportsucces af de sjældne i dansk teater – hvilket da også fremhæves i teaterrapporten – bliver sproget ofte brugt som argument for, hvorfor det er sværere at eksportere voksenteater. Og det med sproget er også noget af det, der er ressourcekrævende ved udveksling.

"Det er en barriere, man skal over. Vores forestillinger er meget sprogbaserede, og det at skulle lære forestillinger på et andet sprog, det var i begyndelsen et kæmpe bjerg at skulle bestige. Selv om vi alle var ret gode til engelsk, så er det noget helt andet at skulle spille på det. Det med sproget er både dyrt og ressourcekrævende, men der er jo mange løsninger på det. I weekenden så jeg en forestilling i Berlin, hvor sproget var både tysk, hollandsk og lidt engelsk, og den var overtekstet," siger Bodil Alling.

Hun mener, at hvis kulturministeren tager teaterudvalget på ordet og virkelig ønsker en internationalisering, så bør der afsættes ressourcer særligt til det.

"Man må fra ministeriets side lave nogle muligheder, som gør det lettere, og så er det op til branchen at finde vejen i de muligheder. Det er klart, at der skal midler til. Vi var aldrig kommet ud dengang for mange år siden, hvis vi ikke havde fået transportstøtte til scenografien. Og når vi taler om nogle af de større voksenteatre, så er det nogle helt andre midler, der skal til."

"Hvis ministeriet vil noget internationalt, så er det på voksenteaterområdet næsten uopdyrket land, og derfor koster det at få fortalt verden, at Danmark har noget at byde på. Og det skal vi så også have i sidste ende," siger hun. ■

GRUPPE 38

Har eksisteret siden 1972. I dag et lille storbyteater i Århus.

Laver teater for børn, der med stort udbytte også kan ses af voksne.

Foruden egne forestillinger præsenterer teatret hver sæson en række gæstespil på sin scene.

Turnerer i både ind- og udland.

Seks og en halv fastansatte, heraf én skuespiller, Bodil Alling selv. Alle andre, der er tilknyttet teatret er freelance-ansat.

"Bukseknappen" med Claus Mandø, Bodil Alling & Peter Seligmann

"Man må fra ministeriets side lave nogle muligheder, som gør det lettere, og så er det op til branchen at finde vejen i de muligheder," siger Bodil Alling om vejen til større international udveksling i dansk teater.

"Casablanca Therapy". Co-produktion mellem Entré Scenen, Via Negativa og de fem partnere i DNA-samarbejdet.
Foto: Via Negativa

EFTERSPØRGSLEN MANGLER

DEN TYPE TEATER, SOM VI PRODUCERER MEST AF I DANMARK, EFTERSPØRGES IKKE PÅ DET INTERNATIONALE MARKED. DERFOR ER VI NØDT TIL AT SATSE ANDERLEDES, LYDER DET FRA ENTRÉ SCENEN, DER I DE SIDSTE TI ÅR I STIGENDE GRAD HAR ARBEJDET INTERNATIONALT.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

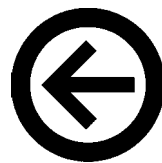
*Vi skal satse på andre former
for teater end de mest almindelige,
hvis dansk teater skal kunne
begå sig internationalt, mener
Jesper de Neergaard.
Foto: Jakob Edut*

Scenekunstudvalget kan – som teaterudvalget foreslår – afsætte flere penge til internationale projekter. Man kan blive bedre til at hjælpe teatrene med at søge EU-midler. Og Danmark kan arrangere en stor international festival for voksne teater. Men det vil alt sammen være skønne spildte kræfter, hvis ikke det danske syn på teater udvides og man begynder – også – at satse på nye teaterformer og efteruddannelse af kunstnerne.

"Der er for lidt efterspørgsel internationalt på den slags teater, vi laver mest af i Danmark. Og der er mange andre, der også laver det godt, så konkurrencen er hård. Derfor er vi nødt til at lave om på traditionerne og åbne mere op for nye former som fx performance og fysisk teater."

Sådan lyder det fra kunstnerisk leder Jesper de Neergaard på Entré Scenen i Århus. Og han ved, hvad han taler om.

Igennem de sidste ti år har den lille åbne scene, der er støttet af kommunen og Scenekunstudvalget, arbejdet målrettet på at opbygge et internationalt netværk bl.a. igennem

International Network for Contemporary Performing Arts (IETM). I dag laver scenen løbende co-produktioner med grupper og projekter i hele verden, primært Europa. Den står bag projektet Developing New Art i samarbejde med en række østeuropæiske teaterhuse og er vært for Junge Hunde festivalen, der finder sted 4.-14. november næste gang.

"Dansk teater har måske aldrig været så godt som nu, men vi er meget lukkede i forhold til andre former inden for ny scenekunst. Der bliver lavet masser af rigtig gode forestillinger inden for den tradition, som jeg også selv er uddannet til, nemlig det psykologiske teater. De er relevante at se her, men der er ikke efterspørgsel på det i resten af Europa, hvor der er et mere moderne teaterudbud. Hvis vi vil have denne her internationalisering, er vi nødt til at kunne beherske mange flere teaterformer," siger Jesper de Neergaard og slår fast:

"Det ene udelukker ikke det andet, og det ene er ikke bedre end det andet. Det er bare noget forskelligt."

IND AD BAGVEJEN

Ifølge Jesper de Neergaard er tre ting afgørende for, at internationaliseringen kan lykkes.

Der skal sættes flere penge fra de bevilgende myndigheder på nye teaterformer. Der skal på længere sigt etableres uddannelser i andre former, end dem der undervises i på de eksisterende teaterskoler. Og så skal de etablerede teatre turde tage nogle chancer og sætse på noget, der måske ikke kan fylde en sal til flere hundrede mennesker.

Dermed siger han også, at den begrænsede økonomiske satsning, der ligger bag ordene i teaterudvalgets rapport, slet ikke er nok til at nå målet.

"Det er som at sidde i et skab og blive spurgt, hvilket øre du kan rokke med. Der skal investeres meget mere, hvis vi skal nå en internationalisering, hvor vi kan sammenligne os med fx Holland og Tyskland."

Han mener dog, at teatrene selv kan begynde med at gøre mange små gratis – eller i hvert fald billige – ting på vejen mod mere internationalisering.

"Selv om jeg godt ved, at de større teatre er bundet af stramme resultatkontrakter, så burde de kunne kaste sig ud i det i det små. Jeg taler ikke om at rydde store teatersale eller projektskener for den sags skyld og smide noget på scenen, som man ikke ved, om kan sælge billetter. Nej, jeg taler om at give de her nye teaterformer lidt plads, det kunne være i foyéren eller cafeen. Eller man kan hjælpe dem med en udveksling i Berlin, hvis det er det, de har brug for."

Jesper de Neergaard er derfor meget tilfreds med den nye forsøgsordning "Company in residence", som Kunstrådet og Københavns Teater for nylig har indgået aftale om, og han håber, at den baner vejen for et bredere teaterudbud.

"Hvis man sniger det ind ad bagvejen nu og præsenterer sit almindelige teaterpublikum for det, så er jeg overbevist om, at der i 2020 vil være et stort publikum til det også. Det handler om at revitalisere vores erhverv og præsentere publikum for et mangesidet tilbud."

Han fremhæver, at udveksling ikke handler om at tænke i eksport af forestillinger, man har haft succes med i hjemlandet. Udvekslingen skal foregå i hele processen fx ved workshops og co-produktioner med andre europæiske teatre og grupper.

"Det handler om udveksling af erfaringer og ideer på mange niveauer, ikke bare af færdige forestillinger. Man må ud og deltage i de internationale sammenhænge, hvor de nye ting

opstår. Tilfældigheden i netværket er måske det allervigtigste, det at du lige pludselig helt uventet får noget at vide, som betyder, at du kan komme videre med et projekt," fortæller han og nævner Developing New Art som et eksempel på et projekt, der opstod lidt tilfældigt i IETM-sammenhæng.

EFTERUDDANNELSE

Hvis målet skal nås, er det også nødvendigt med en satsning på uddannelse inden for andre former end dem, man underviser i på teaterskolerne, mener Entré Scenens leder.

"Det er svært for mange uddannede skuespillere at kaste sig ud i nogle af de nye teaterformer, fordi det er et helt andet håndværk, de har lært under deres uddannelse. De er pisedygtige og dybt professionelle. Det er en fantastisk uddannelse, men den er målrettet til det psykologiske teater. Ny scenekunst og de former, der hører under det begreb, kræver andre kompetencer. Det er et andet sprog, og det skal læres," siger Jesper de Neergaard, der ønsker sig en pendant til Skolen for Moderne Dans med fokus på fx performance, fysisk teater, animation og visuel scenografi.

Han erkender, at det er dyrt og derfor nok fremtidsmusik, men siger samtidig, at man hurtigere kan komme i gang med en efteruddannelse på området. Noget, som han mener, teaterbranchens aktører inden for efteruddannelse bør gå sammen om at etablere.

"Her kan vi – hvis vi kan finde sammen og blive enige om at prioritere – rykke langt hurtigere. Vi må også i den sammenhæng tænke internationalt og samarbejde med nogle af de skoler, der findes på området. Jeg er sikker på, at der er interesse blandt skuespillere for at lære at udtrykke sig på andre måder – især i en tid, hvor jeg hele tiden møder skuespillere, som ikke synes, at de har nok at lave." ■

ENTRÉ SCENEN

Blev etableret i 1991.

Åben scene for ny scenekunst fra ind- og udland. Arrangerer flere internationale festivaler.

Støttet af Århus Kommune og Scenekunstudvalget samt private fonde.

Co-producerer en række forestillinger på scenen med projekter fra ind- og udland på den måde, at Entré Scenen bidrager med infrastruktur, administration, sparring osv. samt kan bringe forestillingen videre internationalt.

To fuldtidsansatte samt en deltidsansat tekniker og i det næste halve år en fastansat pr-medarbejder. Resten er projektansatte.

PICS: "Dværgen" på Teater Får302 med bl.a. Fredrik Hannestad (N), Anders Mossling (SE), Salla Hyttinen (FIN), Pauli Ryberg, Charlotte E. Munksgaard og Birgitte Prins.
Foto: Presserum

PICS: "Laser & Pjalter" på Svalegangen med bl.a. Klaus Andersen, Connie Tronbjerg, Mei Oulund, Henrik Ipsen, Henrik Steen Larsen, Robert Parr, Bent Lundgaard, Marie Vestergård Jacobsen og Marius Bjerre Hansen.
Foto: Presserum

HVOR GÅR PROJEKTERNE HEN?

MENS SCENEKUNSTNERE UDEN SCENE KÆMPER FOR ET ÅBENT SCENEKUNSTHUS I KØBENHAVN, ER NYAVENY_ BLEVET FORLÆNGET EN SÆSON SOM ÅBEN SCENE. SAMTIDIG VIL NYT INITIATIV SENDE PROJEKTERNE I ARMENE PÅ SCENERNE UNDER KØBENHAVNS TEATER.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Der er fornyet grøde i debatten om åben scene og de frie projekters fremtid – uden at der af den grund har vist sig nogle permanente løsninger endnu. Det mest håndfaste er, at NYAVENY_ med støtte fra Scenekunstudvalget og Københavns Teater fortsætter som åben scene i 2010/2011 med Mammuteatret ved roret.

"Det er vi glade for, og det har vist sig, at publikum har fundet teatret i den forløbne sæson. Om det derefter er slut, det må tiden jo vise. Efter sidste sæson troede vi jo også, at nu var det slut. Hvis der ikke kommer andre, der vil drive teatret, så synes jeg, at det er svært at lukke det," siger Claus Flygare, der er en del af ledelsen i Mammuteatret.

På grund af lidt mindre tilskud har NYAVENY_ valgt at indsnævre den periode, hvor man spiller på højtryk til perioden november til maj. I de øvrige måneder vil antallet af forestillinger være mindre.

KØDBYEN EN MULIGHED

Claus Flygare har også medvirket i det arbejde, som den selvbestaltede gruppe "Scenekunstnere uden scene" har lavet i forbindelse med en høring 16. juni om åben scene. Gruppen har afdækket behovet blandt projekterne og kommer i en rapport med et helt konkret bud en løsning med overslag over finansiering samt ledelsesmodel. Lige nu er rapporten ved at blive endelig færdiggjort, og ifølge Flygare peger pilen mod, at en sådan scene kunne etableres i nogle ombyggede lokaler i Kødbyen i København.

"Sådan ser det ud lige nu. Jeg tror på, at der kommer noget ud af det, fordi alle er interesserede i en løsning - også kommunen. Det er jo hul i hovedet at støtte frie produktioner uden at ane, om de kan levere til nogle professionelle rammer. Og alle har været meget imponerede over, at hele det frie teatermiljø har kunnet finde sammen om det her fælles behov. Det er ikke set før, og det har altså en vis vægt" siger Claus Flygare.

HUSKOMPAGNI

Parallelt med arbejdet fra "Scenekunstnere uden scene" har Scenekunstudvalget og Københavns Teater indledt en forsøgsordning over de næste tre år, hvor frie scenekunstgrupper kan blive "huskompagni" hos et teater under Københavns Teater.

"Company in residence" kaldes ordningen, hvor en fri gruppe og en fast scene selv finder samme og så herefter søger om at komme med.

"Vi tror, at der kan opstå et meget frugtbart samarbejde mellem de frie grupper og scenerne under Københavns Teater. Dette gælder både gensidig inspiration, nye måder at arbejde på udvikling af publikumsgrupper. Desuden giver ordningen mulighed for en bedre udnyttelse af scenekapaciteten i København," siger formand for Scenekunstudvalget, Mikkel Harder Munck-Hansen.

Claus Flygare er ikke nervøs for, at denne ordning skal gå hen og blive en erstatning for den åbne scene, som grupperne ønsker sig.

"Det vil overhovedet ikke dække behovet. Vi skal have både og. Ordningen alene løser ikke noget. Men at den overhovedet bliver etableret, er jo en klar påpegning og synliggørelse af, at den frie scenekunst har et problem." ■

Rapporten fra Scenekunstnere uden Scene kan læses på: www.scenekunstnereudenscene.dk under Materiale.

Du kan læse mere om ordningen "Company in residence" på www.kunst.dk.

"Det er jo hul i hovedet at støtte frie produktioner uden at ane, om de kan levere til nogle professionelle rammer," siger Claus Flygare, som arbejder aktivt i sammenslutningen Scenekunstnere uden Scene og samtidig er en del af ledelsen på den midlertidige åbne scene NYAVENY_ i den kommende sæson.

RØDE FANER OG SKULDRE

OVER 200 MEDLEMMER AF DANSK SKUESPILLERFORBUND GIK FOR FØRSTE GANG I MANGE ÅR UNDER FANERNE. DATOEN VAR 8. JUNI, OG BAGGRUNDEN VAR DEN STORE LO/FTF-DEMONSTRATION IMOD REGERINGENS SPAREPLAN, SOM BL.A. MEDFØRER EN HALVERING AF DAGPENGEPERIODEN.

Tekst og foto: Diana Axelsen

■ Mikael Waldorff står demo-parat klokken 15.15 på Sankt Knuds Vej i lysebrunt jakkesæt og med cigaret mellem fingrene. Han og DSF's receptionist Hanne Arlund siger samstemmigt, at de ikke kan huske andre tilfælde, hvor Dansk Skuespillerforbund har været ude og markere sig i en reel demonstration. Men nu er det dagen.

Der er krammestemning. Alle går rundt på den ellers så stille villavej på Frederiksberg og deler kindkys og skilte ud, hvorpå man læser budskaber som: "Er det velfair?", "Tæppefald" og "At være eller ikke at være". Der er en atmosfære af sammenhold og af, at alle stort set kender alle.

Ved trappen op til huset i nr. 26 står en lille flok medlemmer og maler teatermasker til at bære, så ingen på vejen vil være i tvivl om, hvem vi er.

Ude på Sankt Knuds Vej har de to, der skal bære det forreste lyseblå banner med DSF-logoet, svært ved at holde det på rette køl i den lette brise. Morten Hauch Fausbøll klipper kreativt huller formet som blade. Hvad man ikke lærer, når man er grøn på barrikaderne.

Formand Katja Holm byder velkommen og er glad for, at så mange er mødt frem. Demonstranterne bliver trakteret med en sund cocktail af kildevand og æbler samt opbyggelige ord fra formanden om solidaritet og de nedskæringer, der rammer medlemmerne både via besparelser på kunsten og stramninger i dagpengesystemet.

FREDELIG DEMONSTRATION

Vi er mødt ca. 130 medlemmer ved marchens start. Politiet syntes ikke, det er nok til at få politieskorte mod Christiansborg. De har andre, berusede demonstranter at tage sig af i Fælledparken. Derfor giver næstformand Rasmus Hammerich besked om, at vi skal gå ude i højre side af vejen og på den måde lade trafikken komme forbi. Klokken er jo fyraften, og der er ingen grund til at genere nogen.

Marchen sætter af sted med skuespillere, dansere og sangere med barnevogne, løbehjul, Christianiacykler og børn.

På vej mod slotspladsen viger vi pænt til højre. Adskillige syntes, det er synd, at vi så kommer til at spærre for cyklisterne, så dem viger vi også for. Ved hvert lyskryds udviser medlemmerne fra DSF betænksomhed og venter på, at trafiklyset skifter fra rødt til grønt.

Skuespiller Diana Watson kommer på Rådhuspladsen med

en betragtning om, at vi nu godt kunne have lavet en sang eller noget for at gøre os mere bemærkede. Gruppen traver nydeligt af sted uden højlydte eller vrede ytringer.

Da vi står i kø i Stormgade forsøger næstformanden at opildne demogruppen til at lave lidt larm. Der kommer et øredøvende hvin, der igen falder i styrke i løbet af sekunder. Det er tydeligt, at vi er rookies.

DAGPENGEMUREN

Vi står stille i en prop lige før Christiansborgs slotsplads, og jeg benytter stilstanden til at spørge demonstranterne ud om grunden til marchen.

Mange af de adspurgte kunstnere ved ikke, om de er købt eller solgt med de nye dagpengeregler. Karin Rørbech og Jacques Mathiessen diskuterer, hvornår dagpengemuren vil komme til at ramme dem, og der hersker en vis forvirring om, hvordan overgangen til de nye regler kommer til at foregå. De har begge i korte perioder haft behov for dagpengesystemet.

Jacques har i dagens anledning taget sin røde skjorte på.

"Hvor har du købt den, Jacques?"

"Jeg har selv syet den", griner han.

Nu er vi nået ind i centrum af begivenheden. Slotspladsen syder, men det lykkes at holde os samlet i det kolossale mylder.

Mange flere ansigter fra forbundet er nu stødt til, og vi er bredt repræsenteret med dansere, koreografer, sangere, stuntfolk og skuespillere – både kendte og mindre kendte – alle finder de vej hen under det lyseblå banner med Dansk Skuespillerforbunds logo.

Der skråles utydeligt oppe fra den store scene, at vi er 80.000 forsamlet på pladsen. Dagen efter lyder politiets tal på ca. 40.000. Det føltes, som om vi var 200.000.

Alle hujer over de flotte tal. De røde faner fejrer over pladsen i selskab med vores lyseblå, imens ansigt og skuldre på de mange DSF'ere i solidaritet bliver røde under den stærke sol. ■

FØRSTE DAGPENGE-STRAMNING VEDTAGET

Et flertal i Folketinget bestående af Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti, De Radikale og Liberal Alliance vedtog inden sommerferien at halvere dagpengeperioden fra 4 til 2 år. Det skete allerede med virkning fra 1. juli i år.

Hvis du har påbegyndt en dagpengeperiode inden denne dato, bevarer du retten til dagpenge efter de gældende regler, dog højst sammenlagt 2 år efter 1. juli. Det betyder, at har du været ledig fra den 1. juni 2010, vil du få 2 år og 1 måned. Blev du derimod ledig allerede den 1. juni 2008, vil du få op til 4 år.

Forslaget om halvering af dagpengeperioden er et af tre lovforslag på dagpengeområdet, som alle er en del af regeringens og DF's økonomiske genopretningsplan. Et lovforslag om ændrede optjeningsregler er fremsat, men ventes først vedtaget efter sommerferien. Et tredje lovforslag om ændring af beregning af dagpengesats bliver formentlig fremsat i efteråret.

Du kan løbende se de aktuelle regler om dagpenge på www.skuespillerforbundet.dk under Faglig Service og A-kassen

SUCCES HAR MANGE ANSIGTER

SUCCES ER EN MANGESIDET STØRRELSE, SOM IKKE SÅDAN LIGE LADER SIG DEFINERE. DET ER FORSKELLIGT FRA PERSON TIL PERSON. DANSK SKUESPILLERFORBUNDS MEDLEMMER VISER DA OGSÅ EN BRANCHE, HVOR SUCCES HAR MANGE ANSIGTER. REDAKTIONEN FORTÆLLER DE DERES FAGLIGE SUCCES-HISTORIER FRA FORSKELLIGE HJØRNER AF VORES FAG.

SUCCES PÅ DEN F

NINA PAVLOVSKI DRØMMER STADIG SOPRANDRØMME I OPERAENS VERDEN OG HAR IGENNEM ÅRENE OPLEVET AT HAVE STOR SUCCES, MEN DET HAR IKKE ALTID VÆRET LIGE LET AT DEFINERE SUCCES-KRITERIERNE UNDERVEJS I KARRIEREN.

Af Jacob Wendt Jensen Foto: Åke Nilsson, Mathias Bojesen og Jesper Lützhøft

Pludselig midt i vores interview om succes, siger Pavlovski: "Jeg har valgt forkert metier!". Hun ser eftertænksom ud, og griner så et af sine karakteristiske hjertelige grin. Mødet mellem en russisk balalajkaorkesterleder og en fyrig sigøjnerkvinde fra Vanløse blev blandt andet til Nina Pavlovski. Hun har ry for at give alt på operascenen, hun føler brændende for det, hun laver, og hun er derfor heller ikke altid lige let at arbejde sammen med, siger hun selv.

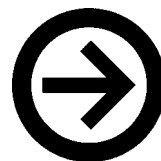
Scenelivs udsendte vil vide, om Pavlovski selv synes, hun har været en succes som operasanger?

"Nej, ha ha. Jeg har haft stor succes mange gange undervejs i karrieren, men alt i alt er jeg nok nødt til at svare nej. Men det er min egen forbandede fejl. Jeg skulle måske bare for længst have indset, at jeg har valgt det forkerte fag. Sangen for sangens skyld interesserer mig i virkeligheden ikke særligt

meget... Nå, nu får jeg nok ikke flere job i operaverdenen, ha, ha, ha."

Man går opmuntret fra et møde med livstykke Nina Pavlovski. Hun er ærlig og slagfærdig. Siden barnsben har hun sunget som folkemusiker i mange amatorsammenhænge, og som ung blev hun uddannet indretningsarkitekt. Hun havde ambitioner om at restaurere gamle huse, men fik i stedet arbejde i et køkkenfirma, og det var ikke lige sagen. Efter en koncert med sin fars Balalajkaorkester, blev hun skubbet ud af arkitekt-køkkenet og ind på Operaakademiet af kemiingeniøren og verdenssangeren Kim Borg.

"Jeg kunne slet ikke læse noder eller noget til at begynde med og var ti år ældre end de andre studerende. Det var rædselsfuldt. I lang tid holdt jeg fast i at arbejde som bartender i weekenderne, men det måtte jo stoppe, og langsomt åbnede

PERSON OG KAN LIGGE LANGT FRA DEN MÅLESTOK, SOM F.EKS. PRESSEN ANVENDER. ET KIG RUNDT BLANDT
EN AF SCENELIV HAR UDVALGT EN STRIBE MEDLEMMER MED ET VIDT FORSKELLIGT ARBEJDSLIV. I EN RÆKKE INTERVIEWS

ORKERTE HYLDE

der sig en helt ny verden,” husker Nina Pavlovski.

Hendes egentlig operakarriere blev skudt i gang i 1996, da hun blev hentet ind for at synge Madame Butterfly på Det Kongelige Teater.

KOMMUNIKATION FRA SJÆL TIL SJÆL

Hvad ville du så gerne have været hvis ikke operasanger?

”Skuespiller! Måske på grund af min opvækst med den russiske folkemusik elsker jeg kontakten til et publikum. At kunne åbne døren og gå ind i det mærkelige rum, hvor man hører hinandens sjæle. Det lyder måske lidt langt ude, men det er sådan, det føles. Der danner sig et mægtigt rum som en kæmpe sæbeboble, hvor der er helt stille, så stille at man kan høre – alt! Jeg vil så brændende gerne fortælle historier om livet, om fælles glæder, sorger og lidelser. Indtil nu har jeg kun haft mulighed for at fortælle det med min sangstemme. Det ville være spændende også at kunne gøre det samme med min tale,” siger Pavlovski.

Skønhedskravet i operaverdenen har ofte voldt Pavlovski kvaler, som hun stadig kæmper med.

”Generelt har opera i mange år jo været ret boudoir-agtig. Det er borgerskabets pæne kunstart. Intet må skurre eller

stikke ud. Nogle af de følelser, der synges om, er bare rigtigt grimme, og det har været virkelig svært for mig at skulle forlige sig med at synge dem smukt. Jeg er blevet bedre til det, men det lå ikke lige for. Det ville ha’ været sjovt at tale med for eksempel Mozart om det. Måske havde han, der selv var lidt halvgal, kunnet finde forståelse for mine problemer. Eller også havde han af alle, været den, der kunne få mig til at indse vigtigheden af at kunne beherske mit instrument – i udtrykkets tjeneste. Og måske havde jeg så i tide forstået, at jeg slet ikke skulle være operasanger,” funderer Pavlovski.

EN SUCCES AT HOLDE FAST I SIG SELV

Alderen er en vigtig faktor i operaverdenen, hvor plottets kvinder tit er ganske unge, mens deres sangpartier, lidt afhængig af hvor dramatisk og voldsomt partiet er, sjældent kan synges af sangere på mellem 25 og 30 år, fordi stemmen ikke er klar til det. Mens det for 50 år siden var det helt normalt, at en 60-årig sang en 18-årigs parti, lægger man i dag vægt på, at også operasangerinder, specielt sopraner, foruden at synge fantastisk også skal se godt ud. Man må ifølge Nina Pavlovski sjældent ligne en på mere end 35 år.

”Jeg begyndte jo ret sent at synge, og jeg har derfor på

trods af min ungdommelige stemme altid måttet kæmpe ikke bare med uret, men også med operafordommene. I dag hvor mange af mine jævnaldrende pensioneres, har jeg en stemme i topform og er egentlig aldrig for alvor kommet rigtig i gang," siger Nina Pavlovski.

Efter succesen med "Madame Butterfly" på Det Kongelige Teater fik hun i slutningen af 1990'erne kontakt til verdenscellisten og dirigenten Mstislav Rostropovitj. Hans kone, sopranen Galina Vishnevskaja, tog hende med som Katarina i Shostakovich' opera "Lady Macbeth", der fik stor succes i Moskva og Sct. Petersborg og videre rundt i verden. Efter årtusindskiftet har hun sunget "Tosca" mange forskellige steder i Europa, men ville gerne have været længere rundt.

"Talent har brug for pleje, og i den forbindelse har jeg ikke altid været så heldig. Jeg har fået utrolige chancer og jeg har honoreret dem til succes og store overskrifter i øjeblikket, men derefter skal man fanges og bæres videre. Jo større talent, jo strammere skal det styres. Det er meget svært at være sin egen manager."

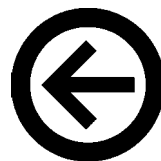
MIT EGO OG JEG

Et tilbagevendende emne i interviewet med Pavlovski er ordet "ego". Nina siger, at hun har en stor motor dér, men også at hun kan skyde sig selv i foden med sit ego.

"Jeg har et stort ego. Det ved alle, som kender mig. Det kan have sine fordele ikke at sætte sit lys under en skæppe, men det har også mange ulemper. Fordelen er, at jeg aldrig rigtig mister troen på, at det jeg kommer med, er noget værd. Det giver et stort drive. Men jeg er som... krudt. Hvis krudt bliver behandlet på den rigtige måde, kan det skyde kanonkugler virkelig langt. Hvis det bliver behandlet forkert, sprænger det i luften på stedet, og der er kun et stort hul og en masse sort røg tilbage. Det er ikke særlig job-befordrende at få sagt de forkerte ting til de forkerte mennesker forkerte steder," griner Pavlovski.

Et af hendes første job var den kvindelige hovedrolle i musicalen "South Pacific" på Det Ny Teater. Det blev klodernes kamp, for Birgitte Price havde ifølge Pavlovski også et ret stort ego. Midt i prøverne gik det helt galt, og Pavlovski blev faktisk fyret for åbent tæppe. Derefter skrev Price et langt, skarpt, men også meget kærligt brev til kollegaen, hvor hun gjorde rede for, hvad et ego var.

Pavlovski tog straks ud til Price og undskyldte. Næste dag fortsatte prøverne, som om intet var hændt.

"Jeg har stadig brevet. Måske skulle jeg tage det frem og læse det en gang imellem," siger Pavlovski.

Hvorfor er du så.... krævende?

"Jeg ved det ikke helt. Jeg synes efterhånden, at jeg er blevet bedre til at samarbejde, men det er alligevel som om, jeg på et eller andet plan nægter at blive voksen. Eller professionel. Måske har det noget at gøre med, at jeg er opvokset i en kreds af dygtige amatørmusikere, som elskede at spille og syntes det først og fremmest var sjovt. Jeg kan ikke lade være med at insistere på at bibeholde en barnlig nysgerrighed, være flydende, åben, direkte reagerende. På mange måder er prøvearbejde for mig en fest, jeg leger meget, skaber meget og skyder - i undersøgende faser - vilde skud ud i tågen. Det kan mistolkes til, at jeg ikke er godt nok forberedt eller useriøs og så kan det gå galt. Specielt i forbindelse med autoriteter, som ikke rigtig står mål med jobbet," siger Nina Pavlovski, og fortsætter:

"I teaterverdenen, og mange andre steder - har jeg måttet lære - kører der spil. Alle kører spil overfor hinanden. Man siger et til nogen og noget andet til andre og gør noget helt tredje. Det kan være svært at læse, selv om man gerne vil."

ANDRE OPERA-FORMER

Når der ikke lige er bud efter hende fra operahusene, synger Nina Pavlovski lige så gerne koncerter med forskellige orkestre, laver kammermusik med forskellige kammerorkestre eller synger lieder recitals med en af de pianister, hun samarbejder med.

Et hjerteprojekt lige nu er en koncert, hvis overordnede emne er tiden og kunsten i Norden omkring forrige århundredskifte med fokus på symbolismen i litteraturen, musikken og maleriet.

Hendes seneste alternative måde at synge opera på er "Opera on location", hvor Nina Pavlovski er med til at synge på diverse slotte i Sverige og Danmark. Et ensemble af opera-sangere og skuespillere spiller og synger en stribe nøglescener fra kendte operaer i forskellige rum på gamle slotte, og publikum følger med rundt.

"Her genopstår noget af det, som opera engang var. Vi er tæt på publikum, og de er tæt på os. Folk er opslugte, og det blev tæt på den rigtige måde. Noget af det, der er gået tabt med de store operahuse og distancen til publikum, vinder vi tilbage og publikum er ellevilde." ■

DSF-LEGAT VENTER I BANKEN

I foråret modtog Nina Pavlovski et legat på 40.000 kr. fra Dansk Skuespillerforbund til efteruddannelse og fordybelse. Hun havde søgt om penge til at fordybe sig i og videreudvikle arbejdet med Wagner.

"Jeg vil forfølge min Wagner drøm. Jeg har ikke sunget meget Wagner, selvom jeg har stemmen til det. Det handler om en fantastisk men svær rolle, og der er ikke så mange i verden, der kan synge den. Jeg har faktisk allerede indsunget det meste af partiet på CD, Kundry i Wagners opera "Parsifal", men jeg har ikke sunget den på scenen. Det føles lidt som at have en Rolls Royce stående i garagen. Derfor vil jeg finpudse hos en rigtig god coach på Wiener Statsoper i efteråret. Så må vi se, hvad det eventuelt kan føre med sig."

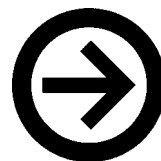
Nina Pavlovski har sunget Wagner på to CD'er med henholdsvis Poul Elming og Stig Fog Andersen.

”DARWIN TOG FEJL. MENNESKET STAMMER FRA ULVEN.”

Danseteaterkompagniet Mute Comp har lagt et års research i deres nyeste forestilling ”Knock on Unpainted Wood”, der handler om trafficking. Rejser til verdens brændpunkter inden for trafficking har budt på voldsomme personlige oplevelser for instruktørerne.

Af Nana Toft Foto: Jacob Stage og Kasper Ravnhøj

"Knock on Unpainted Wood" med bla. Maxim-Jo Beck McGosh, Tiziana Fracchiolla, Thomas Bentin, Kasper Ravnhøj og Marie Bergby Handeland. Foto: Jacob Stage

I hjertet af det kommende kulturmekka på Carlsbergområdet i København – 30 meter over havets overflade, springer instruktør og danser Kasper Ravnhøj parcour-agtigt op ad en gammel, vakkelvoren metaltrappe, hen over pleksiglasset under ham, forbi en lille uidentificerbar skorsten, ned ad en lille trappe igen og hen til døren, hvor jeg står. Jeg har holdt vejret, for jeg har en anelse højdeskræk, men jeg har taget udfordringen op. Sceneliv har sat to af Danmarks mest ekspressive dansere og instruktører stævne for at tale om deres seneste projekt: Forestillingen "Knock on Unpainted Wood", der netop har haft premiere. Forestillingen er første del af en trilogi om verdens største kriminelle økonomier: trafficking, narko og våben.

Instruktørerne synes, at interviewet skal foregå med udsigt over samtlige af byens tage i København, så ok, jeg tager stilletterne af og tager de første skridt op ad trappen.

VERDENS UTALLIGE FRITZL'ER

Kasper Ravnhøj og hans makker Jacob Stage er mændene bag ensemblet "Mute Comp. Psysical Theatre", der i år kan fejre deres 10 års jubilæum – altid med forestillinger kendt for deres halsbrækkende, nogle ville kalde det ekspressivt "mandlige", udadreagerende energi på scenen.

Et helt år har de brugt på at læse alt om trafficking, der findes i fagbøger og artikler. De har etableret kontakt og samarbejder til organisationer som Reden International, Hope Now og Save and Alive. Sidst men ikke mindst, har især Kasper Ravnhøj været på researchture i verdens brændepunkter, når det kommer til trafficking: Cambodja, Japan, Thailand, Spanien, Polen – og selvfølgelig Danmark.

På en af sine ture i verden, sender Kasper en sms hjem til Jacob. Der står: "Darwin tog fejl. Vi stammer fra ulven".

"Hele verden gik amok over Fritzl (sagen fra Østrig, hvor en far havde holdt sin datter indespærret i en kælder og misbrugte hende i 24 år med flere barnefødsler til følge, red.). Men overalt i verden foregår der lignende ting. Der er sindssyge mænd, der gør sindssyge ting," siger Kasper og fortæller om sin tur til Cambodja.

"De piger, jeg mødte, fortalte, at bagmændene truer med at slå deres familier ihjel. De har torturkamre. Jeg mødte en pige, hun er 16 i dag, men da hun var 12, satte de strøm til hendes skridt. Flere gange. De solgte hende fire gange som jomfru. Hun fik to aborter. Da hun, dagen efter sin anden abort, spurgte bordelmutteren, om hun måtte tage en dag fri, stak de hendes ene øje ud. De nedbryder kvinderne stille og roligt."

Jacob supplerer:

"Vi regnede ud, at mange af de her kvinder, lavt sat, har et sted mellem 8 og 10 kunder om dagen. På fire år bliver det 10-12.000 mænd. Stiller du dem op bag hinanden er det en kø, der strækker sig fra København til Gibraltar. Det er sindssygt."

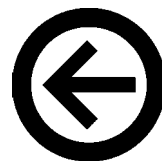
KØBTE TIMER HOS PROSTITUERED E

Kasper fortæller, at han alle de steder, han har været, har købt timer hos prostituerede. Ikke for at få sex naturligvis, men for at få et indblik i deres liv.

"Jeg kan huske en kvinde i Spanien, som jeg tog med ind hos en grønhandler. Jeg sagde: "Du må tage, lige hvad du har lyst til." Hun valgte to bananer og en dåse majs. Der fik jeg helt ondt i hjertet. Hun kunne have valgt, hvad hun ville, og så valgte hun alligevel at være så beskeden – i den situation, hun var i," fortæller Kasper og Jacob tilføjer:

"Det handler om penge. Og det handler om liderlighed. Ønsket om penge og liderligheden som drivkraft gør mænd

Fotos af nogle af de kvinder/piger, som Kasper Ravnhøj mødte på sin researchrejse.

Der skal være noget på spil for både dem selv og danserne. Derfor skulle alle have trafficking og kvindernes personlige historier ind under huden i research- og prøvefasen, fortæller Jacob Stage og Kasper Ravnhøj. Foto: Peggy Jarrel Kaplan.

sindssyge. Det er derfor, vi siger, at mennesket ikke er langt fra aber. Eller ulve. Vi har en oldtidshjerne. Der er så mange ting, vores hjerne fortæller os, vi ikke bør gøre, men som vores kroppe gør alligevel. Det er nok dét, Kasper og jeg finder fascinerende. Den her ekstremitet, der har fulgt os, er en fascination af det grænseoverskridende i mennesket. Lige nu er det trafficking, der optager os. En verdensomspændende tendens, der har eksisteret i 400 år, men som kun eskalerer."

RÅDDENSKABEN INDENI

"Jeg er dybt fascineret af, at mennesket, der kun har det ene liv, gør det så usandsynligt besværligt for sig selv. Vi siger forkerte ting. Gør forkerte ting. Handler voldsomt og irrationelt. Det er dramatisk interessant, og det er dét, kunsten kan og skal. Synes jeg i hvert fald," fortæller Kasper.

Men hvorfor så omfattende en research – hvorfor købe timer?

"Jeg skal have noget personligt i klemme for at kunne udtrykke mig. Jeg opfatter ikke mig selv som en iscenesætter, der f.eks. fortolker Shakespeare. Jacob og jeg er som keramikere: Vi laver noget i ler ud fra vores virkelighed. Det, vi oplever og føler. Det sidste års research er blevet til en følelse indeni mig, ikke en række enkelthistorier. Jeg har kvinden med majsdåsen indeni mig. Jeg har kvinderne fra Istedgade. Jeg kan stadig fornemme børn på fire år, der har tilbudt mig et blowjob. Alle de indtryk, jeg har fået, kan jeg mærke som én stor råddenskab indeni. Det er blevet til en abstrakt dej, som jeg nu omsætter til fysiske bevægelser."

Hvordan gør man det?

"Du læser alt det faglitteratur, der er om emnet. Taler med de relevante organisationer. Og så skal jeg personligt opleve det på egen krop for at få den her essentielle følelse af noget på spil. Den her "dej". På et tidspunkt begynder jeg at tegne. Jeg skriver ord og laver billeder. Og dem viser jeg for danserne, så de ved, hvad jeg mener," fortæller Kasper, der også har haft en noget atypisk prøvestart.

"Forestil dig at vi skulle sætte Hamlet op. Så ville vi have læst Hamlet intenst i et år. Ved prøvestart ville vi sætte ild til manuskriptet. Hvis vores forestilling havde været Hamlet, ville vi nu kun være loyale over for det indtryk, Hamlet havde givet os. Ikke teksten. Vi har hevet danserne med i pornobiografer. Vi har skjulte kameraoptagelser fra de prostituerede miljøer, vi har vist for danserne. For så er der også noget på spil i dem, og det er noget, publikum kan mærke," siger Kasper.

"Jeg håber selvfølgelig, at publikum, når de har set forestillingen, vil tænke: Måske skulle jeg forholde mig mere aktivt til det her emne og se kvinderne som de ofre, de i virkeligheden er", siger Jacob Stage og understreger, at ambitionen ikke er at moralisere, men at give et forhåbentligt relevant indspark i debatten.

"Der er blodskam, narko, våben og salg af kvinder overalt – 200 meter fra, hvor du selv står. Forestillingen prøver selvfølgelig på at sige: Tag lige og kig på den samtid, du er en del af.", siger Kasper, og Jacob supplerer:

"Ja, tag lige og åbn dine øjne". ■

I forbindelse med forestillingen bliver der afholdt en lang række foredrag. Blandt andet om politisk scenekunst ved Anne Middelboe Christensen, onsdag d. 15. september 18-19.15. Premiere den 9. september.

Læs mere på www.dansehallerne.dk og www.mute-comp.dk

PICS: "Hævnen" med bl.a. Trine Dyrholm, Mikael Persbrandt og Ulrik Thomsen. Instrueret af Susanne Bier. Producent Nordisk Film. Foto: Per Arnesen.

PICS: "Eksperimentet" med bl.a. Ellen Hillingsø. Instrueret af Louise N.D. Friedberg. Producent: Nimbus Film. Foto: Christian Geisnæs. Premiere: 9. september.

CaféTeatret

TEATERLEDER

CaféTeatret skal have ny ledelse fra juli 2011.

Teatrets administrator har valgt at stoppe fra juli 2011, og teatret lægger i den forbindelse sin ledelsesstruktur om. Den ny leder vil således fremover referere til en bestyrelse bestående af dele af den nuværende bestyrelse/ledelsesgruppe suppleret med nye bestyrelsesmedlemmer.

Vi søger en kunstnerisk leder eller ledelse, der med respekt for CaféTeatrets traditioner og nuværende fokus på udvikling og produktion af ny dansk og udenlandsk dramatik, har lyst, talent og energi til at forny og videreudvikle CaféTeatret og fastholde den nuværende, stærke position i hovedstads- områdets kulturliv. Vi forestiller os en kunstnerisk leder/ledelse, der kan kombinere stærke kunstneriske visioner og indsigt med gode sociale egenskaber og en solid fornemmelse for – og gerne erfaring med – budgetter, regnskab og personaleledelse

Da CaféTeatrets mangeårige sekretær og bogholder fratræder samtidig med den nuværende administrator, er ansøgninger fra både enkeltpersoner og kunstneriske/administrative makkerpar/teams velkomne.

Ansøgningsfrist mandag, d. 20. sep. kl. 12. Samtaler forventes at finde sted i uge 44-45.

Yderligere oplysninger hos teatrets administrator på tlf. 33 17 73 50 eller erling@cafeteatret.dk.

Den nye leder forventes offentliggjort i begyndelsen af januar 2011, hvor vi samtidig vil markere 40 års dagen for den selvejende institution CaféTeatrets stiftelse pr. 1.1.1971.

Ansøgninger sendes pr. brev eller mail til teatrets administrator Erling Larsen, CaféTeatret, Skindergade 3, 1159 København K / erling@cafeteatret.dk.

Læs mere om CaféTeatret på www.cafeteatret.dk

CaféTeatret er en selvejende institution og et af de små storbyteatre i Københavns Kommune. Den nuværende kontrakt med kommunen løber til 31.12.2012. Drifts- og produktionstilskuddet fra kommunen udgør p.t. ca. 5,8 mio. kr. For dette skal produceres/gennemføres mindst 2 egenproduktioner og 2 gæste-/co-produktioner med tilsammen mindst 90 opførelser på de 2 teaterscener og KafCaféens scene, samt afvikles enkeltstående arrangementer mm. på KafCaféens scene.

CaféTeatret drives i dag af en bestyrelse/ledelsesgruppe på 4 personer og en stab på 8 personer til varetagelse af produktion, administration, PR, markedsføring, og bar- og billetsalg. Samtlige er ansat ud fra et ligelønsprincip ud fra skalatrin 21 i teatrets overenskomst med DSF og TL/TEF. Hertil kommer løst ansat personale til billetsalg og cafédrift. Det kunstneriske personale hyres ind til hver forestilling. Repertoiret for CaféTeatret fastlægges med den nuværende struktur af et repertoireudvalg bestående af bestyrelsen/ledelsesgruppen og 4 fra den øvrige stab.

HOLBÆK TEATER

VI SES!

Holbæk Teater søger ny direktør fra januar 2011

Holbæk Teatret er en levende og kreativ institution, der med bl.a. sine musikforestillinger, Salon-arrangementer, teaterforedrag og totalteaterproduktioner m.m., tilbyder sit publikum en teateroplevelse der er både anderledes og nytænkende i såvel Holbæk som resten af landet, hvor teatret turnerer med flere af sine forestillinger.

Gennem et årti har **Holbæk Teater** opnået en stor position i teaterlandskabet, såvel i ud- som indland.

Både hvad angår voksen og børne-/ungdomsteater, har repertoiret været meget afvekslende og en stor del af teatrets egenproduktioner har markeret sig ved at være progressive, tidsaktuelle, nytænkende og opsigtsvækkende.

Der lægges derfor vægt stor på, at ansøgere til stillingen har respekt for disse traditioner og lyst til at viderefører disse og samtidig har lyst til at tilføre **Holbæk Teater** nye og spændende initiativer.

Holbæk Teater er et egnteater, der er omfattet af egns-teaterlovgivningen med et p.t. årligt tilskud på kr. 5,6 mio. fra Holbæk kommune. Dette tilskud genforhandles hvert 4. år, næste gang foråret 2012.

Som teaterleder for du ansvaret for:

- Den daglige drift og repertoireplanlægning fra sæson 2011/12.
- Økonomi og budget, herunder evne til at skabe alternative indtægter via co-produktioner, tværfaglige engagementer, fundraising m.m..
- Samarbejdet med andre teatre og byens Musik- og Teaterforening.
- Samarbejdet med Holbæk kommune og dennes institutioner.
- At videreføre det blomstrende, alsidige kulturliv på og omkring **Holbæk Teater**.

Det forventes, at ansøgere har en teaterfaglig baggrund og kan indgå som en ambitiøs, kunstneriske ledende kraft og være kreativ skabende i samarbejde med det allerede velfungerende personale, så **Holbæk Teater** kan fastholde den kulturelle forankring, både lokalt og på landsplan.

Løn og ansættelsesvilkår forhandles individuelt.

Ansøgningsfrist er den 25.09.10.

Ansøgningen bedes tilsendt teatrets bestyrelsesformand advokat Mikael Vester, Avida Advokater A/S, Ahlgade 15, 4300 Holbæk, og kuverten bedes mærket: Teaterdirektør.

DSF-TRÆNING OG KURSER I EFTERÅRET

DER ER MASSER AF MULIGHEDER FOR AT EFTERUDDANNE SIG I DET KOMMENDE HALVÅR, HVOR DSF BYDER PÅ BÅDE DEN LØBENDE MORGENTRÆNING INDEN FOR FORSKELLIGE DISCIPLINER, SAMT KURSER OG WORKSHOPS I BÅDE KØBENHAVN OG PROVINSEN.

MORGENTRÆNING

Morgentræning i forbundets sal fra 30. august -26. november, fra mandag til fredag kl. 9 - 11 eller 12 (undtagen uge 42).

- Mandag: Pilatetræning med Liv Mikaela Sanz
- Tirsdag: Improvisationstræning med Søren Iversen
- Onsdag: Sangtræning med Klaus Møller
- Torsdag: Stemmeundervisning med Lisbeth Holdt Jørgensen
- Fredag: Filmskuespilteknik med Emma Balcázar

Træningskort kan købes for 200 kr. i forbundets åbningstid og giver fri adgang til morgentræning mandag-fredag fra august til november.

Morgentræning i provinsen

Odense: Zumba træning med Mirian Sørensen onsdage fra kl. 10-11.15 i perioden fra den 1. september til 10. november. Pris 200 kr. Tilmelding via hjemmesiden.

Århus: Yin Flow Yoga træning Alison Strong-Storkholm, torsdage kl. 10-11 fra 23. september til 2. december. Pris 200 kr. Tilmelding via hjemmesiden senest 9. september.

SANG-AUDITION WORKSHOP

Denne workshop henvender sig til dig, der gerne vil skærpe din bevidsthed om det sceniske udtryk, når du går til sang-auditions. Vi giver dig muligheden for at træne formidlingen af din sang og staging foran dine kollegaer og samtidigt modtage kvalificeret feedback fra en rutineret og professionel sangcoach.

Du skal møde så velforberedt som muligt, have et godt kendskab til teksten og have gjort dig tanker om hvad det er, du gerne vil arbejde hen imod eller prøve af. Husk at medbringe sangnoder til pianist samt kopi til sangcoach.

Hver deltager vil få ca. 20 min til rådighed til fremførelse, feedback mm. I løbet af aftenen vil vi evt. også tale om præsentationsmaterialet: billede, CV, forberedelse af dine noder mm.

Sanger og underviser Lise Nees vil være sangcoach de første par gange. Derefter vil forskellige sangcoaches på skift have ansvaret for aftenerne.

Foreløbigt er følgende mandag aftener aftalt – hver gang fra kl. 18.30 til 22.00: 13/09, 04/10, 25/10, 15/11, 06/12.

Sted: Skuespillerforbundets sal, Sankt Knuds Vej 26, Frederiksberg.

Tilmeldingsfristen er hver gang senest mandagen før til Karin Iwersen: ki@skuespillerforbundet.dk.

Antal deltagere: 10 - plus 10 observatører.

De første 10 tilmeldte får plads på gulvet. Bliver du ikke udtaget, har du mulighed for at deltage som observatør.

Deltagelse er gratis.

CASTING KURSUS 40+

Et løbende kursustilbud i casting/prøvefilming til film og tv-roller for forbundets medlemmer fra 40 år og opefter. Kurset stiller ingen krav om erfaringer med prøvefilming og ledes af Casting Director, Rie Hedegaard.

Hvordan skabes de rette betingelser for en vellykket prøvefilming. Instruktøren skal have foretaget den rigtige "afsøgning" af skuespilleren, og samtidig er der for spilleren ofte en nervøsitet at kæmpe med, for meget kan være på spil. I løbet af kurset vil du bl.a. kunne få svar på følgende spørgsmål:

Hvad vil det egentlig sige at gå til casting på film/tv? Kan man forberede sig på forhånd? Er det muligt at lære nogle værktøjer til denne - efterhånden nødvendige del - af skuespillergerningen? Hvordan kommer man som provinsskuespiller i betragtning til en casting i København?

Hver skuespiller arbejder enkeltvis sammen med Rie, og der vil derfor være tale om en indstudering af en kort tekst, som sendes til spilleren på forhånd. Der arbejdes koncentreret i halvanden time per spiller, og kurset afsluttes med en samlet evaluering og kick off til branchen på ugens sidste dag.

Rie Hedegaard er med sine 26 års erfaring som professionel caster inden for tv/film en pioner inden for sit felt. Hun har rollebesat en lang række af de senere års væsentlige spillefilm. Hun har i en længere årrække været gæsteunderviser på Den Danske Filmskole samt på landets teaterskoler.

Tilmelding:

Workshoppen er planlagt kontinuerligt over det næste år tid og afholdes den sidste uge i hver måned startende fra september 2010. Skuespillere fra provinsen er særligt velkomne, og Rie vil i den udstrækning, det er muligt afholde kurset i Odense, Århus eller Ålborg. Derfor opfordres alle interesserede til at tilmelde sig så hurtigt som muligt til Karin Iwersen, ki@skuespillerforbundet.dk, så vi derefter kan påbegynde planlægningen.

Tidspunkt:

Uge 38, den 20-24/9, tilmeldingsfrist: Onsdag den 8. september.

Uge 43, den 25-29/10, tilmeldingsfrist: Fredag den 8. oktober.

Uge 47, den 22-26/11, tilmeldingsfrist: Mandag den 8. november.

Kurserne afholdes i dagtimerne på hverdage.

Sted: Forbundets sal, Sankt Knuds Vej 26, 1903 Frederiksberg.

Antal deltagere: 12 pr. kursusuge.

Tilbuddet er gratis og forbeholdt medlemmer. Det fortsætter i 2011.

DANCE WORKSHOP WITH LANCE GRIES

This weekend workshop will centre around the spine. Our relationship to our spine is central to how we sense and organize our support system into moving. We will use shared "hands on" information, exploratory exercises and improvisational movement to deepen our personal awareness of the spine's technical and energetic potential for moving us. Group curiosity and individual paths will guide our process, building content and leading us into deep personal dancing. Our goal will be to enrich and expand our personal movement vocabularies through our research.

Short Bio for Lance Gries:

From 1985-1992, Lance Gries was a member of the Trisha Brown Dance Company. His work with that company has been honoured with a New York Dance and Performance "Bessie" Award and a Princess Grace Foundation Award. Since 1990, he has created and presented solo and group choreography in various venues in New York City and in cities throughout Europe, South America and Australia. Mr. Gries is a renowned teacher, having taught workshops and master classes throughout the world. In 1994 he was a "founding teacher" of PARTS in Brussels, Belgium and continues there as a visiting teacher.

Tidspunkt: 2. og 3. oktober, lørdag og søndag kl. 11-15.

Sted: Dansens Hus, Pasteursvej 14, 1778 København V

Antal deltagere: Max 16

Pris: 200 kr.

Ansøgningsfrist: Mandag den 6. september

AUDITION/PRÆSENTATION FOR SKUESPILLERE

Søndag den 17. oktober 2010 fra kl. 10 – 18 afholder DSF en teater audition/præsentation for vores medlemmer.

Du får mulighed for at ligge et fysisk visitkort foran et indbudt panel bestående af udvalgte instruktører og teaterdirektører. Der er således ikke tale om audition til en specifik rolle, men en mulighed for at synliggøre sig for potentielle arbejdsgivere.

Hver deltager får ca. 3 min. til disposition, hvor man enten kan vise en dialog eller en monolog. Er der brug for det, stiller DSF en stikordsgiver til rådighed.

Tilmeldingsfrist: Fredag den 17. september via forbundets hjemmeside under efteruddannelse.

Det er gratis at deltage og kun for DSF medlemmer.

Sted: Forsøgsstationen, Sønder Boulevard 81, 1720 København V.

Snarest muligt efter ansøgningsfristen vil man modtage svar om evt. deltagelse, samt praktiske oplysninger.

METHOD ACTING INTENSIVE

Master Classes/Method Acting Work Shop med to af de bedste Method-undervisere - Debra Wiley og Michael Mariano fra New York. Begge arbejdede tæt sammen med Lee Strasberg, da han "regerede" og senere med hans arvtager på the Actors Studio - Ed Kovens. I løbet af deres karriere har de raffineret deres arbejde som undervisere og skuespillere med andre mesterlærere og metoder, heriblandt Stella Adler, Uta Hagen, Herbert Berghof, Alexander Teknik, Dalcroze m.fl.

Begge underviser til daglig i deres eget studie på ABC Film og Video på Fifth Avenue. Debra Wiley underviser tillige på Juilliard School of Speech and Drama i New York. Debra Wiley har arbejdet med, hvordan man som skuespiller helt konkret kombinerer arbejdet med elementerne fra Stanislavskijs system med Strasbergs Method. Debra og Michael arbejder med at åbne op for den indre strøm af følelser og linke det med måden hvorpå disse følelser kan udtrykkes sandt og spontant hos hver enkelt spiller.

Workshoppens fokus er at fordybe deltagernes kendskab til the Method, og styrke den enkelte skuespillers evne til at bruge øvelserne, dels i den løbende træning, dels i den kunstneriske kreative proces hen imod en forestilling/filmoptagelse, samt hvordan man bringer the Method i spil i arbejdet på scenen eller foran kameraet.

Tidspunkt: Mandag - fredag i perioden, den 8.-19. november 2010, kl. 10-16.

Sted: København (nærmere oplysning følger senere)

Pris: 2.200 kr.

Max deltagere: 16

Ansøgningsfrist: Mandag den 11. oktober

Ved spørgsmål og yderligere info om workshoppens indhold kontakt: Maj-Britt Mathiesen: tlf 29 41 04 19 eller info@majbritt-mathiesen.dk

TILSKUD TIL TRANSPORT

Da de fleste af DSF's kortere kurser af samarbejdsmæssige årsager foregår i København, har medlemmer i provinsen ekstra udgifter, når de deltager i kurser i hovedstaden.

DSF tilbyder som et forsøg frem til udgangen af juni 2011, tilskud til transport og logi.

Har du fast bopæl i provinsen og deltager i ét af vores kortere kurser i København, kan du få refunderet omkostninger for transport og logi for op til 2000 kr. mod forevisning af gyldige kvitteringer.

Tilbuddet gælder ikke den kontinuerlige morgen-træning i forbundets hus på Frederiksberg.

**HUSK: DU KAN LÆSE MERE OM ALLE DISSE KURSER PÅ
WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK**

TEATERFESTIVAL I AVIGNON

En flok DSF-medlemmer havde fire inspirerende dage med teaterfestival i Avignon, hvor dette års studietur gik til. Turen bød på masser af teater og dans, god mad og gode snakke i Avignon, Provence. Forestillinger blev diskuteret, meninger udvekslet, gamle erfaringer blev delt og nye tråde spundet. Kort sagt en forrygende tur med udbytterige oplevelser i rigtig godt selskab. En stor tak til alle deltagerne for godt selskab samt tak til Mai-britt Mathiesen og Miriam Frandsen fra STE for at have været med til at gøre denne rejse mulig. ■

På kursusudvalgets vegne Mette Frank.

UDDELING AF PRODUKTIONSSTØTTEMIDLER

ANSØGNINGSFRIST: ONSDAG DEN 27. OKTOBER KL. 12.00

Der ydes fortrinsvis støtte til projektudvikling, hvor ansøgeren ønsker mulighed for at udvikle et givent projekt med mulighed for senere at søge støtte hos andre fonde.

Produktionsstøttemidlerne modtager ansøgninger til:

- Projekter der yder væsentlige og nyskabende bidrag til dansk musik og film.
- Produktioner på cd, dvd og andre audiovisuelle produktioner. I særlige tilfælde kan der gives støtte til projektudvikling af andre typer projekter og formål af almen kulturel karakter, herunder uddannelsesformål.

Produktionsstøttemidlerne kan kun søges, hvis der er afleveret regnskab for eventuel tidligere modtagen støtte fra disse midler. Der kan ikke søges om støtte til projekter, der tidligere er søgt eller opnået støtte til.

Hvis du modtager bidrag fra produktionsstøttemidlerne, skal du være opmærksom på, at det kan have indflydelse på din dagpenget.

Der **skal** anvendes ansøgningsskema. Skemaet kan rekvireres hos forbundet eller downloades på hjemmesiden www.skuespillerforbundet.dk. Ansøgninger, hvor der ikke er anvendt ansøgningsskema vil **ikke** blive behandlet.

Ansøgningsskemaet udfyldes på maskine eller med meget tydelig håndskrift. Alle ansøgningsfelter skal besvares, og konkret ansøgningsbeløb skal påføres.

Projektbeskrivelsen må fylde max. 3 A4-sider, inkl. budget, kort cv og evt. bilag. Ansøgninger, der overskrider dette, vil ikke blive behandlet.

Ansøgningsskema samt projektbeskrivelse skal fremsendes/afleveres i **5 SAMLEDE SAMMENHÆFTEDE EKSEMPLARER. BILAG KAN IKKE EFTERSENDES.**

Videoer, cd'er m.m. må ikke vedlægges som bilag.

Ansøgningen sendes eller afleveres til: Dansk Skuespillerforbund, Skt. Knuds Vej 26, 1903 Frederiksberg C, og skal være forbundet i hænde/afleveret senest:

Onsdag den 27. oktober 2010, KL. 12.00!

Ansøgningen bliver behandlet i Produktionsstøtteudvalget og efterfølgende i bestyrelsen. Behandlingstiden er på ca. 10 uger, og der vil komme svar tidligst lige efter nytår 2011.

Du er velkommen til at kontakte sekretær Karin Iwersen, ki@skuespillerforbundet.dk, hvis du har spørgsmål.

LÆSE MERE PÅ WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK

OPERA-AUDITION

PÅ FOLKETEATRET, NØRREGADE 39, KØBENHAVN

FREDAG D. 1. OKTOBER 2010 KL. 10.00 - 16.00

FOR OPERASANGERE I DANSK SKUESPILLERFORBUND OG ELEVMEDLEMMER HOS O.A. OG SOLISTKLASSEN

DANSK SKUESPILLERFORBUND INVITERER IGEN TIL KOLLEKTIV FORESYNGNING/AUDITION. TILMELDING KAN KUN SKE VED AT UDFYLDE TILMELDINGSSKEMAET PÅ FORBUNDETS HJEMMESIDE: WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK , SE UNDER "OPERA-NYT" .

DU KAN TILMELDE DIG FRA **MANDAG D. 6. SEP. 2010 KL. 8.00** TIL OG MED **SØNDAG D. 19. SEP. 2010 - KL. 24.00.**

TILMELDING FOREGÅR EFTER "FØRST-TIL-MØLLE"-PRINCIPPET. ALLE TILMELDINGER UDENFOR OVENSTÅENDE TIDSRUM VIL VÆRE UGYLDIGE.

LÆS MERE OM TILMELDING OG PRAKTISKE OPLYSNINGER PÅ WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK UNDER UDVALG/OPERA/OPERA NYT.

MOGENS HILDESTEDS TEATERLEGAT

BESTYRELSEN FOR MOGENS HILDESTEDS TEATERLEGAT INDKALDER HERMED ANSØGNINGER TIL LEGATET. LEGATETS FORMÅL ER AT YDE STØTTE DELS TIL DANSKE TEATERKUNSTNERE, DER PÅ GRUND AF SYGDOM ELLER ANDRE FORHOLD HAR BEHOV FOR HJÆLP, DELS TIL UNGE TEATERKUNSTNERE SOM OPMUNTRING OG TILSKYNDELSE TIL VIDEREUDDANNELSE. DER LÆGGES VÆGT PÅ, AT MODTAGEREN ER I ØKONOMISK TRANG.

DER GIVES IKKE STØTTE TIL GRUNDUDDANNELSE, OG DER YDES FORTRINSVIS STØTTE TIL INDENLANDSKE VIDEREUDDANNELSER. DER SKAL VÆRE ET RIMELIGT FORHOLD MELLEM DE UDGIFTER, DER ER FORBUNDET MED VIDEREUDDANNELSEN, OG DE FORHOLDSVIS BESKEDNE LEGATPORTIONER PÅ CA. KR. 2.000 – KR. 5.000.

LEGATET UDDELES IKKE TIL STØTTE AF PRODUKTIONER.

ANSØGNING SKAL VÆRE FORBUNDET I HÆNDE SENEST FREDAG DEN 1. OKTOBER 2010.

SEND ANSØGNINGEN TIL:

MOGENS HILDESTEDS TEATERLEGAT, C/O DANSK SKUESPILLERFORBUND, SANKT KNUDS VEJ 26, 1903 FREDERIKSBERG C

RUNDE FØDSELSDAGE

Ebba Høeg, 75 år	8. sep.
Claus Hjort, 50 år	16. sep.
Johanne de Fine Licht, 50 år	5. sep..
Michael Carøe, 50 år	11. okt.

PERSONLIG HJEMMESIDE

- du let selv kan opdatere via det indbyggede administrationssystem (CMS)

Design og teknik klarer vi. Du sørger for indholdet og vi hjælper dig godt i gang. Kontakt Visuality.dk
Tlf.: 20 94 06 46 • salg@visuality.dk

fra kun

kr. 7.425

Alle priser er ex. moms

Voxviva

Stemmens Liv - Livets Stemmer

En opdagelsesrejse i den menneskelige stemmes mulighed med udgangspunkt i din egen stemme.

Læs mere på www.voxviva.dk og www.movenact.dk

MOVE N ACT

i samarbejde med

BERLINER LEJLIGHED

Udlejes: Lys 4. sals lejlighed på 50 m², lige midt i centrum af Kreuzberg 36. Indeholder: 2 vær, spisekøkken, karbad, vaskemaskine og Internet. Udlejes billigt i kortere eller længere perioder.

Henvendelse: Rasmus Munch / munch.rasmus@gmail.com

DSF-HOLDNING TIL TEATERRAPPORT

■ Dansk Skuespillerforbund afgav før sommerferien sit høringssvar til teaterudvalgets rapport "Scenekunst i Danmark – veje til udvikling".

Forbundet peger overordnet på, at rapporten indeholder gode forslag, men den mangler grundige og gennemarbejdede anvisninger på, hvordan de kan udmøntes i praksis, ligesom de fleste forslag er helt ufinansierede.

DSF mener derfor ikke, at rapporten – som den ligger nu – har en karakter, hvor den umiddelbart kan omsættes til lovgivning. Hvis kulturministeren og politikerne alligevel ønsker at arbejde videre med hele eller dele af rapporten, anbefaler forbundet, at man inddrager en række fagpersoner og teater-praktikere i denne proces, så man kan få grundigere afdækket, hvilke af forslagene, der er realistiske og praktisk mulige at gennemføre.

Hele DSF's høringssvar kan læses på www.skuespillerforbundet.dk. ■

VEJLEDENDE LYDBOGSKONTRAKT

■ Forbundets bestyrelse har godkendt en vejledende standardkontrakt for indlæsning af lydbøger, som alle medlemmer kan få tilsendt ved henvendelse til forbundet. Kontrakten har et minimumshonorar på kr. 850 pr. færdigindlæst time, herudover kan det aftales, at indlæseren betales ekstra for forberedelse, en svær faglig tekst eller udvikling af forskellige stemmer.

Kontrakten giver også mulighed for at regulere størrelsen af oplaget. Forbundet håber at så mange af vores medlemmer som muligt vil benytte kontrakten, så indlæsningen af lydbøger kan blive bedre reguleret end i dag.

Har du spørgsmål til kontrakten, er du meget velkommen til at kontakte forbundets jurister.

TEATER-ARKITEKTUR NOMINERET

■ Taastrup Teaters ombygning og tilbygning, som blev færdiggjort i oktober sidste år, er blevet nomineret til World Architecture festival prisen for verdens bedste ombygning under kategorien "Old vs. New". Tegnestuen COBE har haft ansvar for moderniseringen af det rustikke forstadsteater, og chefarkitekt Dan Stubbergård præsenterer projektets detaljer for priskomiteen i september, hvor det også bliver offentliggjort, hvem den endelige vinder bliver.

Det er Realdania, Høje-Taastrup Kommune og det offentligt-private partnerskab "Kulturringen", der har stået bag moderniseringsprojektet, som er et led i et omfattende kvarterløft, der også omfatter anlæggelse af en ny park ved siden af teatret.

Blandt de øvrige nominerede til den fornemme WAF-pris er: Canberra Glassworks i Australien, East Hampton rådhus i USA, Oxford Circus i England, Zagreb Dance Center i Kroatien, og landsbyen ■

Få bedre råd

**STUDIE
FORSIKRING
2010**

Med en Studieforsikring hos RUNA
er du sikret til lav pris

Studieforsikringen omfatter:

- Indboforsikring - 50% rabat
- Rejseforsikring Verden - 50% rabat
- Ulykkesforsikring - 25% rabat

Flere fordele:

- Har du en Studieforsikring hos os, kan du få 25% studierabat på Bil-, Motorcykel- og Knallertforsikring
- Spar 8% ved at betale én gang om året

Studieforsikringen koster mellem 341 og 451 kr. pr. kvartal (indeks 2010) alt efter, hvor i landet du bor.

RUNA FORSIKRING A/S

www.runa.dk - Tlf.: 3332 2200

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 15. SEPTEMBER

STEMMEN SOM LEVEVEJ

FOR NOGLE ER DET ET SUPPLEMENT TIL SCENE- OG FILMJOB, FOR ANDRE FYLDER DET LANGT DET MESTE AF ARBEJDSLIVET. LYDARBEJDE SOM DUBBING, INDLÆSNING OG REKLAMESPEAK ER ET VIGTIGT ARBEJDSOMRÅDE FOR EN DEL AF DSF'S MEDLEMMER.

MEN HVAD KRÆVER DET EGENTLIG, OG HVORDAN SLÅR MAN DØRENE TIL ARBEJDSGIVERNE IND? MØD TRE, SOM DET ER LYKKEDES FOR, OG HØR DERES GODE RÅD I SCENELIVS TEMA-NUMMER I OKTOBER.

INGEN NUTTEDE PIRATER PÅ NETTET

Nogle gange er det som om et enkelt problem springer en i øjnene alle vegne, lige meget hvor man bevæger sig. Sådan havde jeg det med piratkopiering og ulovlig fildeling lige inden sommerferien.

I foråret var jeg til en konference på Christiansborg om ophavsret, og hvor mange penge netop ophavsretsrelaterede brancher gav i stålkolde penge. Jeg må sige, det kom ærligt talt bag på mig hvor mange milliarder vores brancher og relaterede brancher genererer, og hvor mange arbejdspladser, der går tabt pga. piratkopiering. Andre brancher er nemlig også afhængige af de ophavsretsrelaterede brancher (fx supermarkeder der spiller musik osv.). Prøv i virkeligheden at give det en kort tanke: Tænk hvor mange mennesker, der er involverede i en film, udover skuespillerne? Tænk så på alle de materialer, der bruges under optagelserne, og prøv at føre det tilbage til deres produktion og de arbejdspladser, der er knyttet til det. Det bliver et stort regnestykke til sidst.

Dette gjorde det endnu engang tydeligt for mig, hvor vigtigt det er at komme ulovlig fildeling til livs, fordi det ikke bare er et problem for udvalgte brancher – men et reelt globalt samfundsproblem.

I de efterfølgende måneder blev emnet ved flere andre lejligheder påtrængende for mig. Det skete f.eks. da DSF var værter for et møde med skuespillerforbund fra hele verden; USA, Canada, Sydamerika, Europa og Norden.

På mødet talte en af deltagerne om piratkopiering og opfordrede til at benytte en anden retorik for at beskrive det, fordi ordet pirat mere giver billedet af en nuttet, lidt utilpasset Johnny Depp, der er skide sjov og umulig at blive rigtig vred på - i stedet for en tyv, der faktisk stjæler fra andre.

Et menneske, der fildeler, er der nemlig ikke noget sødt ved. Det er en ulovlig handling, der koster arbejdspladser på verdensplan og stjæler penge fra de mennesker, der har udført et stykke arbejde. Det er tyveri. Længere er den ikke.

En anden deltager fortalte at man havde overvejet at lave en "national delings dag" hvor man måtte dele alting, ligesom folk "deler" filer. Det skulle også være tilladt at "dele" en fed bil, en computer, diamantsmykker eller andre ting (uden at betale naturligvis) for at gøre omverdenen opmærksom på at "deling" ikke er en venlig handling (a la du må gerne låne af mig). Det er tyveri.

Ganske kort tid efter var jeg i teatret to gange. Begge steder blev der både over højtalerne, og med skilte gjort opmærksom på, at videooptagelse samt fotografering ikke var tilladt. Tre mennesker inden for mine rækker hev alligevel kameraer frem og knipsede løs, inden de blev stoppet. Man kan selvfølgelig antage af netop disse tre mennesker var ualmindelig dumme, svagt hørende og svagt seende eller måske fra udlandet og derfor hverken forstod eller talte dansk. Men eftersom de svarede på dansk, da de blev tiltalt af kontrollørerne, må jeg antage at dette ikke var tilfældet.

Hvorfor gør de det så? Tager de også en pung fra en taske, fordi den står åben? Eller kører de fra benzinstationen uden at betale? Næppe.

Det er et udtryk for, at det at tage billeder/video for derefter at lægge det ud på Facebook og YouTube eller lige kopiere en rigtig god film til sine venner i brede kredse ikke opfattes som at stjæle rigtigt. Det gør jo ikke rigtig ondt på nogen.

Jo det gør! Vi, der har skabt produkterne, mister vores indtjening. Og i sidste ende rammer det os alle sammen, fordi det koster arbejdspladser i samfundet.

Derfor ligger der på verdensplan nogle store udfordringer for os i fremtiden: Dels skal det være nemmere og hurtigere at købe tingene lovligt. Dels skal vi som kunstnere holde fast i rettighederne til vores arbejde og ikke give køb på dem. Vi skal beskytte hinanden ved selv at være årvågne og ikke falde for fristelsen til at kopiere eller låne. Og vi skal holde fast ved, at fildeling ikke er sjovt pirateri, men simpelt tyveri, og gøre opmærksom på, hvad det koster. ■

Katja Holm,
Formand for Dansk Skuespillerforbund

'VERDENSKULTURDAG'

18. september

2010, kl. 14.00

(underholdning,
interkultur, sang,
etnicitet, samvær
aktiviteter, taler,
identitet, musik,
mangfoldighed,
optog & samtaler)

KULTUR